

Uppföljning av LRFs strategiska mål

Kvartalsrapport – Kvartal 2, 2017

Mål:

- Det reala produktionsvärdet för livsmedel skall växa med 3 procent per år i primärledet. ●
Målet är ändrat från 1 procent till 3 procent i och med att LRF har höjt ambitionen i de strategiska målen.

Produktionsvärde: God tillväxt 2017 räknat från lågt värde 2016

Nu när statistiken för ekologisk produktion och trädgårdsodling har kommit kan uppgifterna för 2016 betraktas som slutliga. Trädgård hade en starkare utveckling än prognostiserat medan mervärdet för ekologiskt blev som tidigare. De nya siffrorna för helåret 2016 visar att det totala produktionsvärdet minskade med 860 miljoner vilket är en real minskning med 2,8 procent jämfört med 2015. Minskningen förklaras i huvudsak av lågt pris på mjölk under 2016.

Prognosen för 2017 är en real tillväxt med 3,1 procent. Mjölk, oljeväxter, spannmål, lamm och kyckling beräknas öka i värde under 2017 medan potatis, ägg och mervärdet för ekologiskt beräknas minska. Sammantaget indikerar prognosen en real tillväxt på 6 procent sedan basåren 2010-14. Detta är något under målet för tre år. Tre procent i tre år skulle varit 9,3 procent sedan basåren.

Volym: Mer spannmål, oljeväxter och kött men mindre mjölk

Jordbruksverkets skördeprognos indikerar att spannmålsskörden blir 5,7 miljoner ton och att skörden av oljeväxter blir 350 000 ton. Detta är en ökning med 5 respektive 32 procent jämfört med 2016. För övriga vegetabilier är prognosen oförändrad sedan förra kvartalsrapporten.

Statistiken för animalieproduktionen spökar lite kring månadsskiftet mars/april. Flertalet animalier hade förhållandevis hög produktion i mars men detta har förbytts i ovanligt låg produktion i april. Sammantaget för båda kvartalen har volymen legat högre än under motsvarande period 2016 för lamm, kyckling, gris och nöt men lägre för mjölk och ägg.

Viktas de olika produkterna, såväl vegetabilier som animalier, med ett fast pris är prognosen för närvarande att den sammanlagda volymen blir något högre 2017 än 2016.

Priser: Svag prisutveckling under andra kvartalet

Prisutvecklingen var svag under andra kvartalet 2017. Totalt sett sjönk priserna 2 procent jämfört med första kvartalet. En stark prisutveckling tidigare gör att priserna ändå ligger högre under första halvåret 2017 än under samma tid 2016. Mjölk, spannmål och oljeväxter har ökat mest i pris. Terminspriset på spannmål och oljeväxter har dock fallit under hösten vilket sänker prognosen för hela 2017.

Produktionsmedlen har också sjunkit något i pris under andra kvartalet vilket delvis kan vara kopplat till säsong. Räknat för hela första halvåret ligger priserna generellt i nivå med 2016.

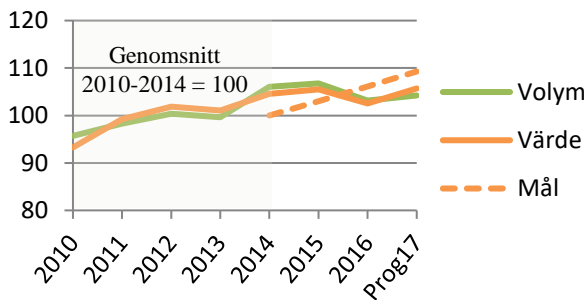
Jämfört med basåren 2010-2014 har produktpriserna gått upp med 3 procent medan priserna för produktionsmedlen enbart har stigit 1 procent. Lönsamheten har därmed kunnat lyftas något för näringen som helhet. Detta i synnerhet om man även beaktar normala produktivitetsförbättringar.

Export: Fortsatt låg export av spannmål och oljeväxter

Exporten av livsmedel ökade kraftigt under många år men den har nu bromsat in. Sammantaget för hela 2016 låg det reala exportvärdet 8 procent under året före. Hittills under 2017 har dessutom det reala exportvärdet legat 7 procent under samma tid 2016. Trots minskningarna ligger det ändå 12 procent över genomsnittet för första halvåret åren 2010 till 2014.

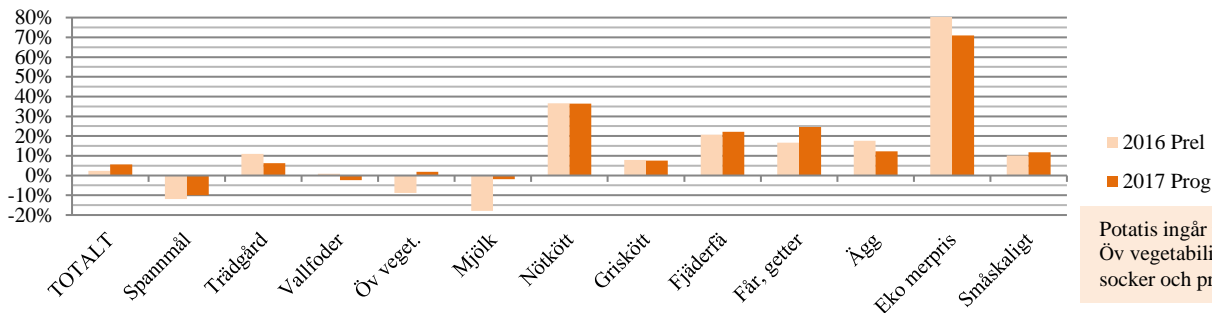
Det är exporten av spannmål och oljefröer som minskat mest under andra kvartalet 2017. Här spelar säkerligen den stora skillnaden i skörd mellan åren in. Exporten av ägg och socker har också minskat i värde medan kött, mejeriprodukter och levande djur ökat i värde. Detta jämfört med samma period året före. Värdet är räknat i jordbruksledet genom en schablonmässig rensning från produkter utan svensk råvara och från förädlingsvärden som stannar i förädlingsledet.

Värde (realt) och volym, index:

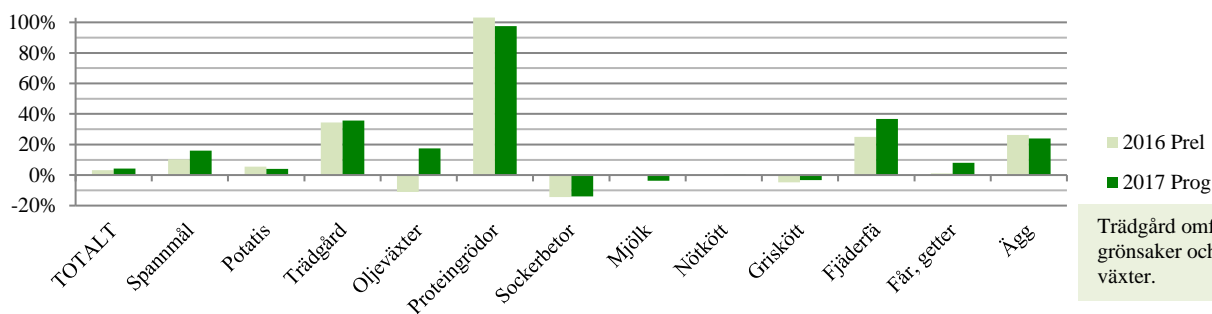

LRFs strategiska mål startar i ett genomsnittligt värde för åren 2010-2014. Detta ligger som index hundra i diagrammet. 2014 var både värdet och volymen högre än genomsnittet för perioden vilket innebär att måluppfyllelsen var god i startpunkten. Från 2014 och framåt är målet att det reala värdet skall öka med 3 procent per år. Det kan uppfyllas 2017 men då främst på grund av lågt värde 2016. Prognosen för 2017 är att målet om tre procent per år sedan basåren 2010-2014 inte nås.

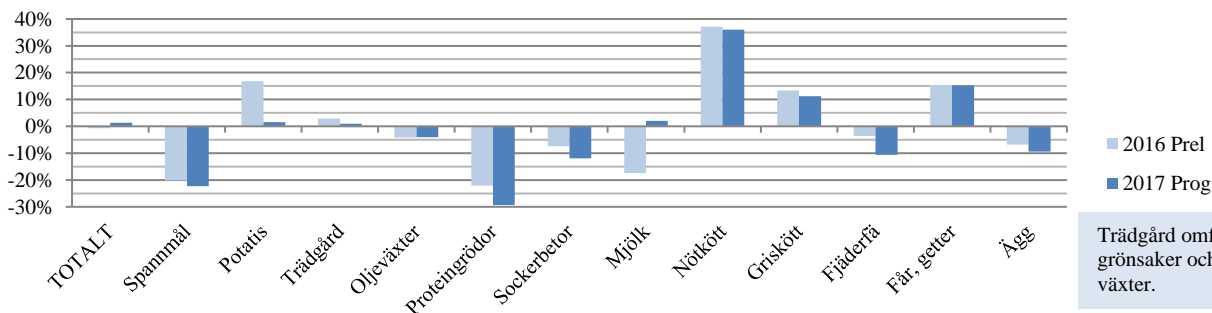
Produktionsvärdets utveckling jämfört med basåren 2010-2014:

Volymutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

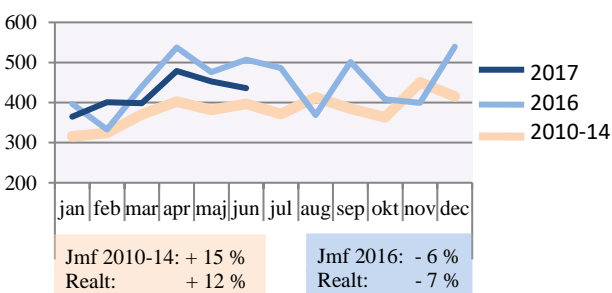

Real prisutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

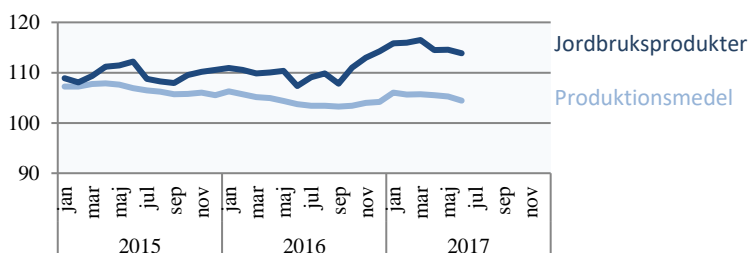
Exportutvecklingen:

Export av jordbruksvaror och livsmedel
(värde i jordbruksledet, milj kr nominellt)

Real prisutveckling:

Prisutveckling, realt index (Genomsnittet 2010-2014 = 100)

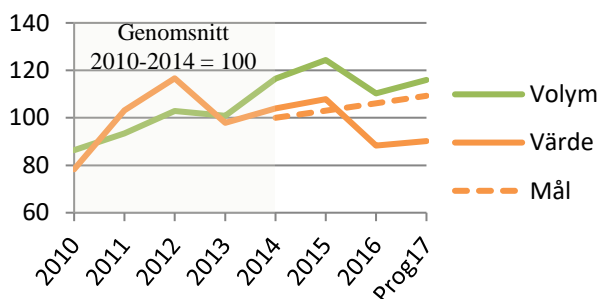

Spannmål

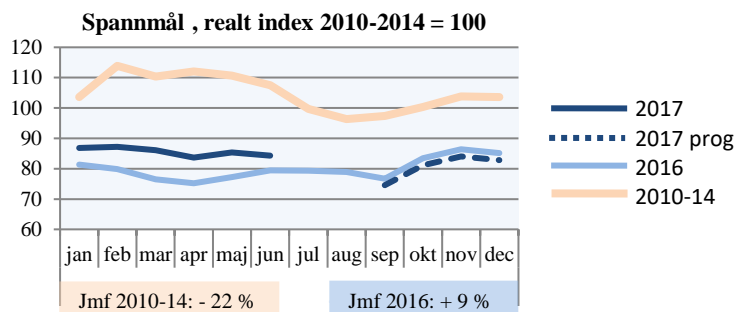
Genomsnittliga hektarskördar men lågt pris vid skörd

Jordbruksverkets skördeprognos indikerar att spannmålsskörden blir 5,7 miljoner ton 2017. Det är i nivå med den tidigare prognosen som byggde på Jordbruksverkets preliminära arealuppgifter och på genomsnittliga hektarskördar för de 5 senaste åren. Den totala arealen spannmål är 1 procent mindre i år men det är större andel höstsäd än 2016 och höstsäden har högre skördenivåer. Hektarskördarna var dessutom något under 5-årsgenomsnittet 2016. Priset är också osäkert. Prognosen bygger på utvecklingen under första halvåret och på terminspriser. Under första halvåret var priset något högre än året innan men nu i höst har terminspriserna gått ner. Eftersom priserna vid skörd väger tyngst i det viktade årspriset innebär detta att prisprognosen justeras ner. Prognosen för 2017 blir därmed 2 procent lägre pris än 2016. Slår prognoserna för volym och pris in kommer det reala produktionsvärdet för spannmål öka med 2 procent men ändå hamna 10 procent under basåren 2010-14.

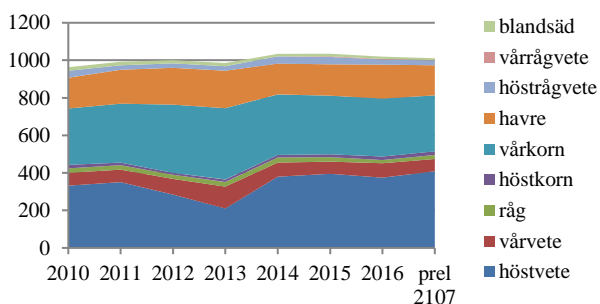
Värde (realt) och volym:

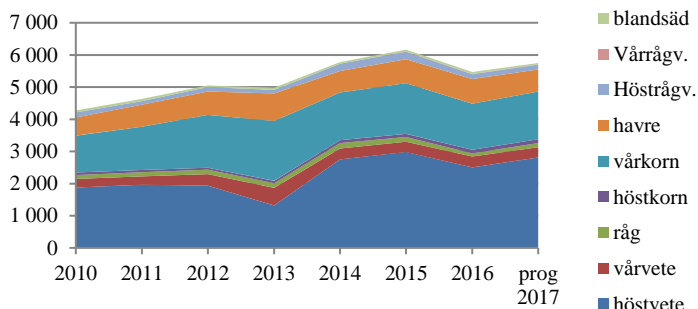
Prisutvecklingen:

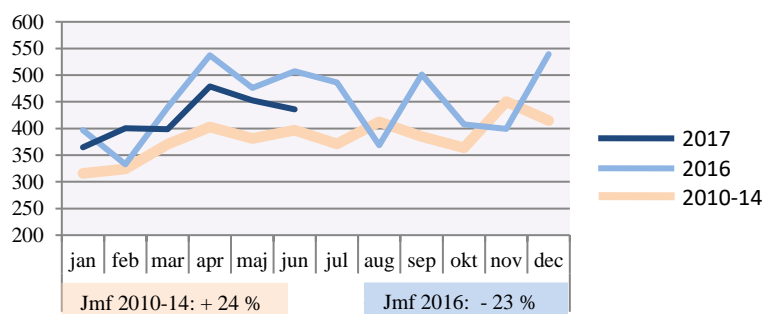
Arealutvecklingen:

Volymutvecklingen:

Exportutvecklingen:

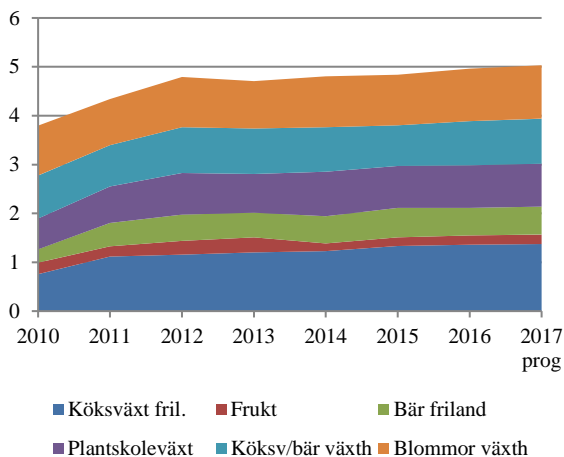
Grönsaker, frukt, bär samt prydnadsväxter

En procent real tillväxt 2016, något lägre 2017 i osäker prognos

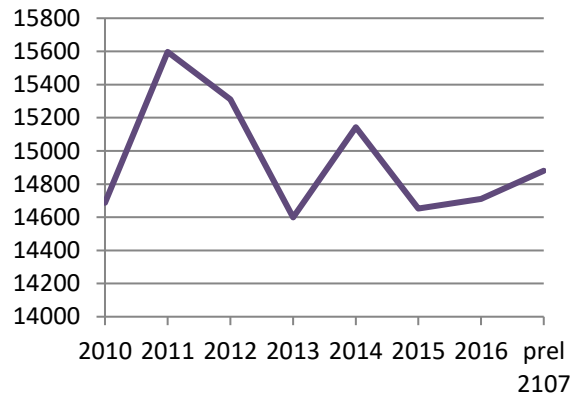
Enligt trädgårdsundersökningen blev produktionsvärdet nästan 5 miljarder 2016. Detta är 1 procent högre än 2015 när inflationen har räknats bort. Det är även högre än vad som tidigare prognostiserats. Störst värdeökning hade gruppen ”övriga köksväxter på friland”. Gurka och tomat i växthus hade också god värdeökning liksom äpple och perenner. Värdeökningen beror till stor del på ett högre pris.

Prognosen för 2017 är mycket osäker. Preliminära arealuppgifter visar på 1 procent mer areal med frilandsodling än 2016 vilket indikerar ökad volym. Prisindex för första halvåret indikerar oförändrat reall pris för blommor men något lägre för frukt och grönsaker än under samma tid 2016. Sammanlagt ger detta en prognos om oförändrat reall produktionsvärde 2017. Nominellt ökar produktionsvärdet som i diagrammet nedan men ökningen är inte större än inflationen. Det reala produktionsvärdet för grönsaker, frukt, bär samt prydnadsväxter skulle då hamna 9 procent över basåren 2010-2014.

Värdeutvecklingen: Milj kr

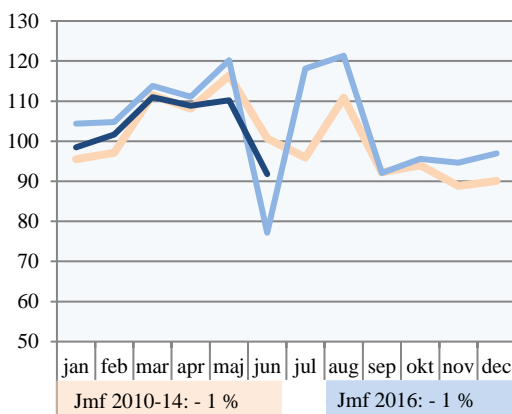

Arealutvecklingen: Friland (ha)

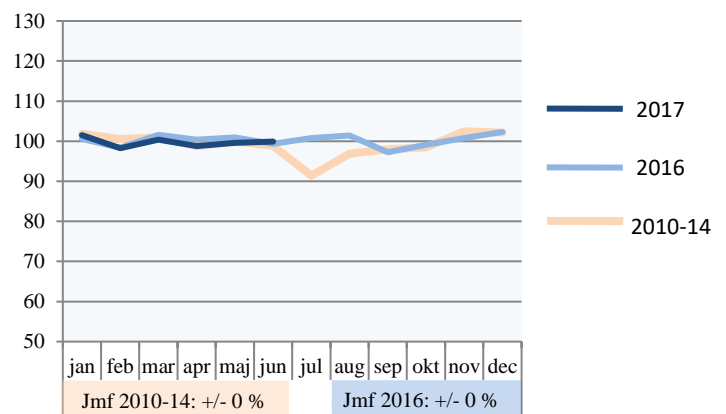

Prisutvecklingen:

Frukt o grönsaker, reall 2010-2014=100

Prydnadsväxter, reall 2010-2014 = 100

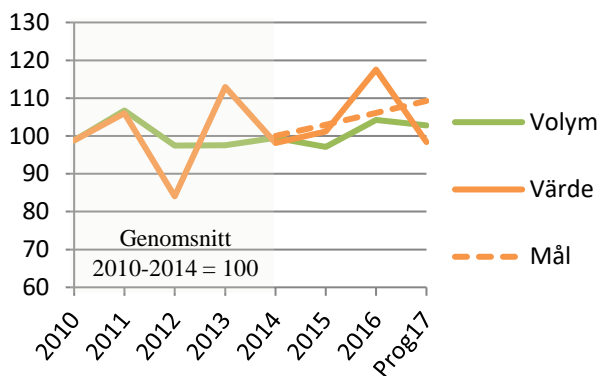

Potatis

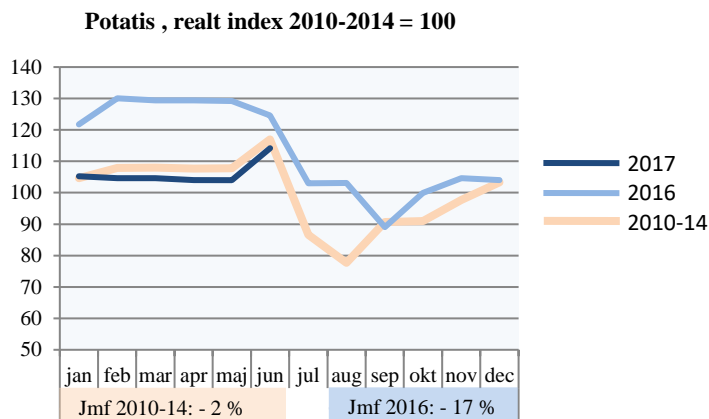
Osäker prognos indikerar minskat produktionsvärde 2017

I samband med skörden 2015 steg priserna kraftigt. Detta högre pris gällde fram till skörden 2016. Första halvåret 2017 låg därför priset 17 procent lägre än samma tid 2016. Sannolikt blir genomslaget mindre för helåret 2017 men prognosen blir en tydlig prissänkning. Volymen kan också förväntas minska trots ökad areal eftersom hektarskörden var ovanligt hög 2016. Sammantaget ger detta en prognos om ett kraftigt minskat reall produktionsvärde 2017. Värdet hamnar då i nivå med basåren.

Värde (realt) och volym:

Prisutvecklingen:

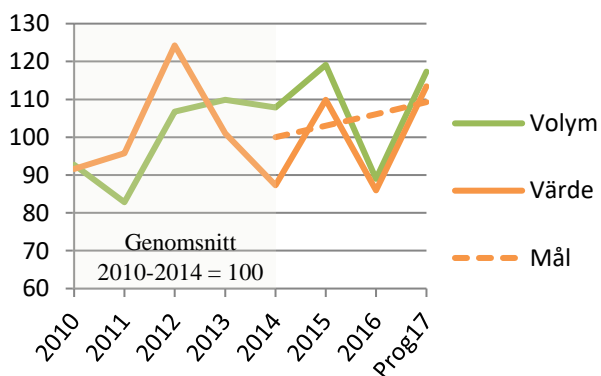
Oljeväxter

Hög skörd genom stor areal men osäkert pris

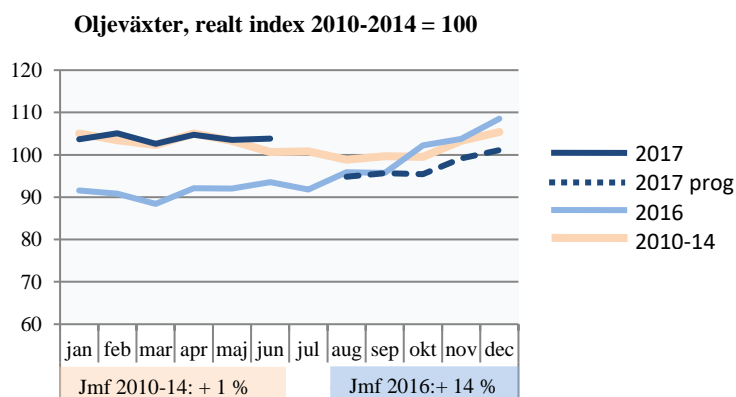
Skörden av oljeväxter blir 350 000 ton om Jordbruksverkets skördeprognos slår in. Detta är 32 procent mer än 2016 men något mindre än vad som förväntades i förra kvartalsrapporten.

Under första halvåret var priset något högre än året innan men nu i höst har terminspriserna gått ner. Detta gör att priser på årsbasis beräknas bli i nivå med 2016. Det reala produktionsvärdet prognostiseras öka med 30 procent och hamna 13 procent över basåren 2010-2014.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

Mjök

Högere pris men lägre volym

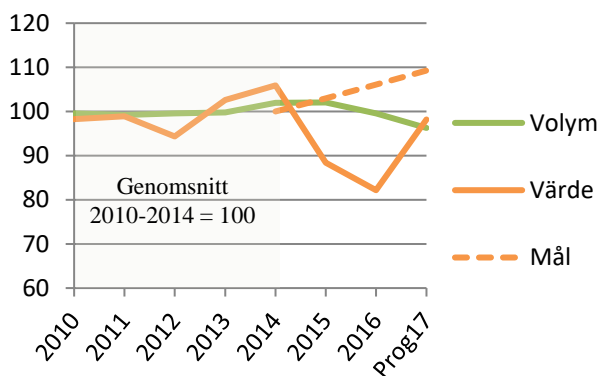
2016 låg det reala priset för konventionell mjök 17 procent lägre än under basåren 2010-2014. Priset steg dock under hösten. Under första halvåret 2017 låg priset något över basåren. De preliminära uppgifterna som bygger på Arla-noteringen indikerar en fortsatt ökning under tredje kvartalet.

Prognosen för helåret 2017 är därmed ett pris på 3,63 kr/kg vilket är 25 procent högre än 2016.

Den låga lönsamheten under 2015 och 2016 har gjort att invägningen började minska under andra halvåret 2016. Minskningen har fortsatt 2017. Under andra kvartalet låg invägningen 3 procent lägre än samma period året före. Prognosen är att minskningen blir på denna nivå även för helåret. Eftersom priset förväntas öka mer än vad volymen minskar blir det ändå en kraftig real värdetillväxt 2017. Detta är dock från ett mycket lågt värde 2016 så prognosen är att värdet hamnar 2 procent under basåren.

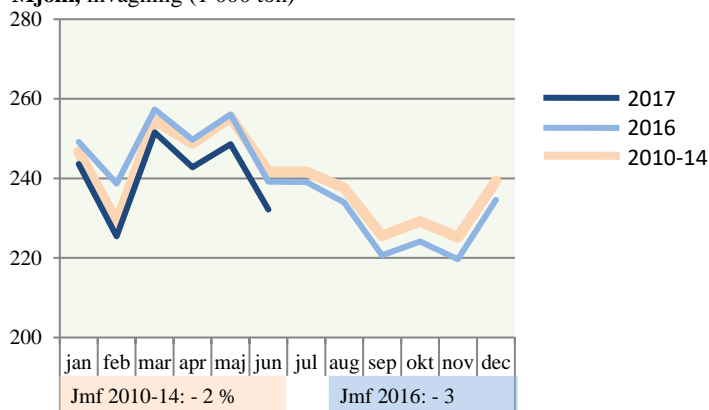
Prisutvecklingen för ekologisk mjök var gynnsammare än för konventionell mjök fram till och med juli 2016 men svagare sedan dess. Mervärdet redovisas dock under ekologiskt.

Värde (realt) och volym, index:

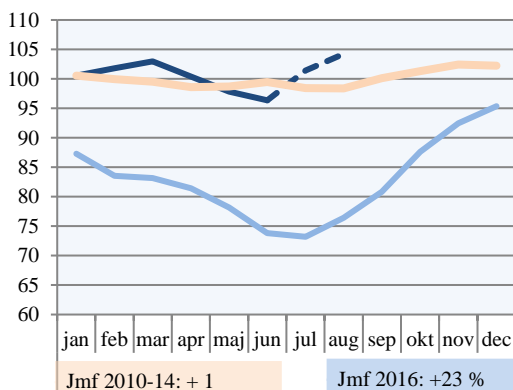
Volymutvecklingen:

Mjök, invägning (1 000 ton)

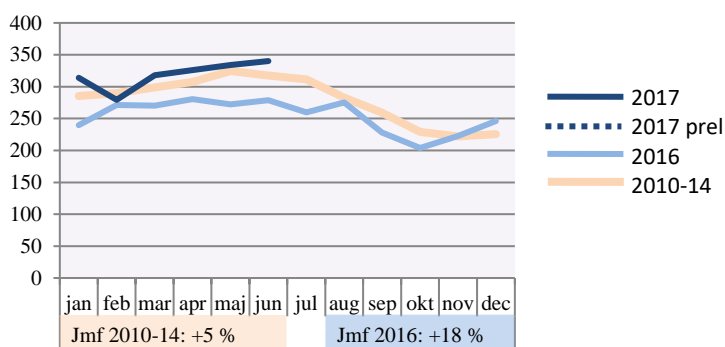
Prisutvecklingen:

Mjök, realt index 2010-2014 = 100

Exportutvecklingen:

Export av mjök och mjökprodukter
miljoner kr vid gård löpande priser

Nötkött

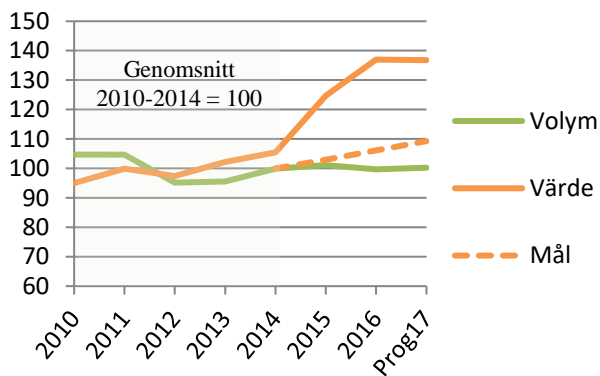
Svagt vikande pris - värdet planar ut men på en hög nivå

Priset på slaktdjur har stigit kraftigt under de senaste åren men nu verkar prisökningen ha stannat av. Under andra kvartalet 2017 låg det reala priset 1 procent lägre än året innan och preliminära uppgifter indikerar att priset kommer fortsätta ligga lägre än 2016 under tredje kvartalet. Priserna har hämtats från veckostatistiken som skickas till EU och justerats med inflationen (KPI).

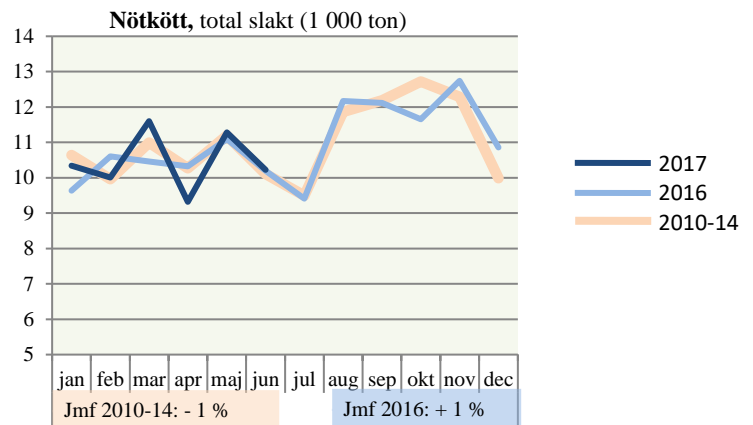
Volymen verkar däremot vara på gång uppåt. Totalt sett är det en ökning med 1 procent under första halvåret så bortfallet under 2016 var sannolikt tillfälligt. Statistiken för 2017 störs dock lite av ett hack i kurvan mellan mars och april. Det beror troligen på förskjutningar av slaktvolymen vid månadsskiftet.

Eftersom priset och volymen har gått åt olika håll har det reala produktionsvärdet stagnerat. Prognosen för hela 2017 är oförändrat eller svagt sjunkande reall produktionsvärde jämfört med 2016. Värdet hamnar då 36 procent över basåren 2010-2014. Detta är långt över det generella målet på 9 procents real tillväxt för tre år även om utvecklingen blir svag under 2017.

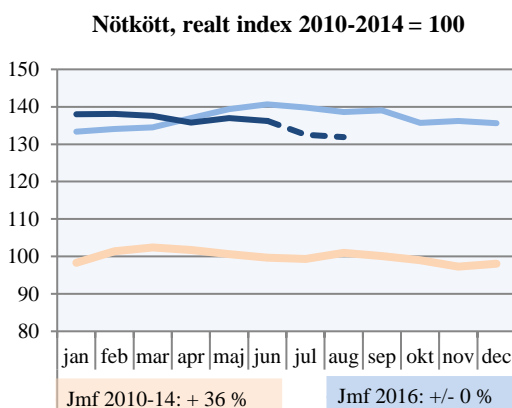
Värde (realt) och volym, index:

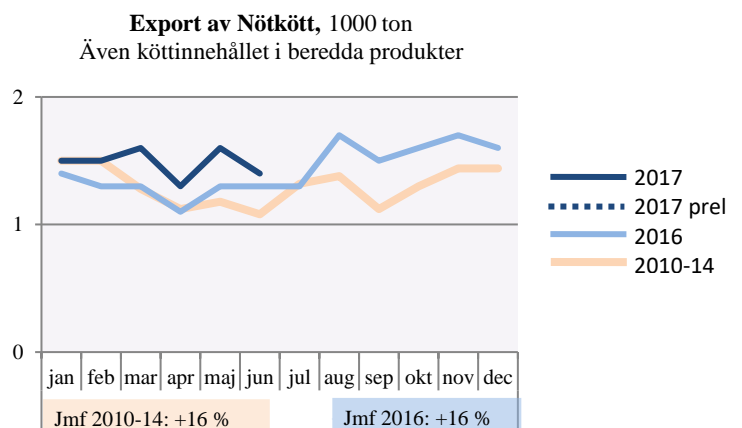
Volymutvecklingen:

Prisutvecklingen:

Exportutvecklingen:

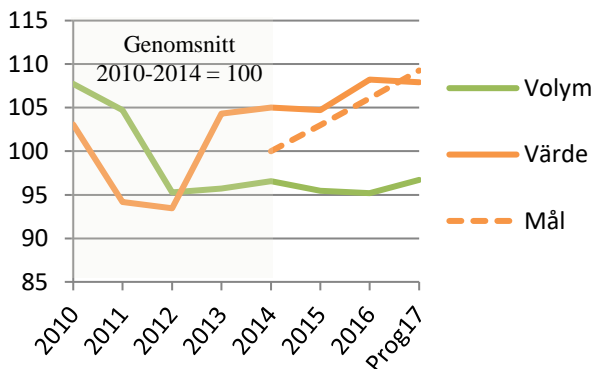
Griskött

Swag prisutveckling ger sjunkande realt värde trots högre volym

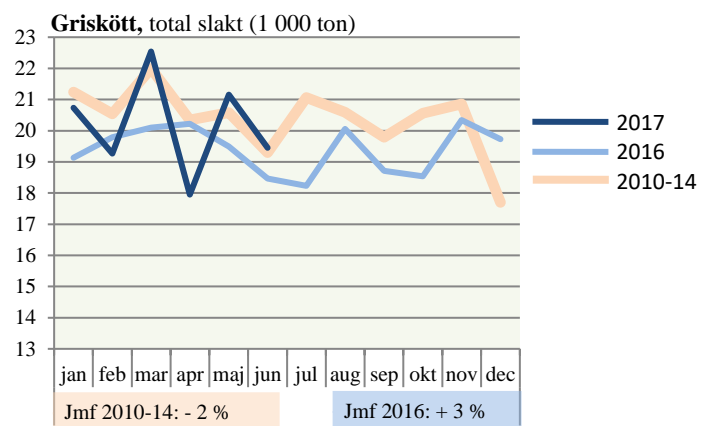
Den kraftiga volymökningen under första kvartalet har dämpats något genom ett hack i kurvan mellan mars och april. Detta hack har troligen orsakats av förskjutningar av slakten vid månadsskiftet. Sammantaget för hela första halvåret ligger volymen 3 procent högre än 2016. Prognosen för helåret är att volymen blir 2 procent högre än 2016 vilket i så fall är den högsta volymen sedan 2011.

Priset har haft en stark utveckling under flera år men under första kvartalet sjönk det något och denna nedgång förstärktes realt av att inflationen tagit fart. Under andra kvartalet har det reala priset legat kvar på en nivå som är något lägre än samma tid 2016. De preliminära uppgifterna indikerar att det fortsätter ligga något lägre än 2016 även under tredje kvartalet. Prognosen för 2017 är att det reala produktionsvärdet blir oförändrat eller något lägre än 2016. Det hamnar då 8 procent högre än basåren 2010-2014 vilket är något under det generella målet med 9 procent tillväxt på tre år.

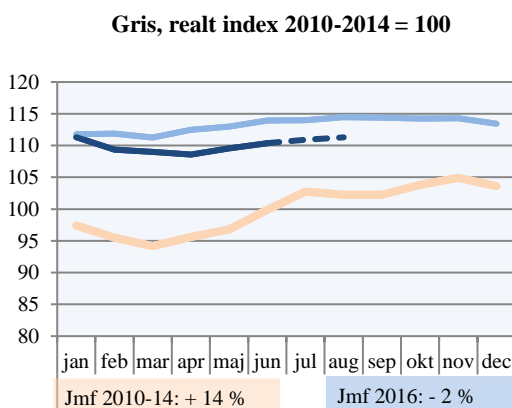
Värde (realt) och volym, index:

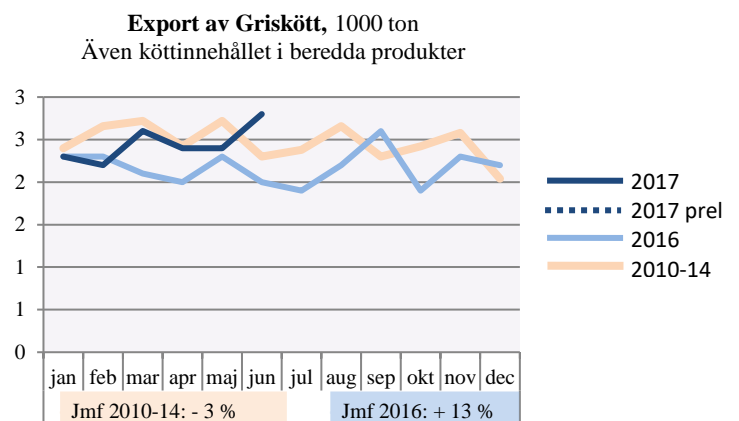
Volymutvecklingen:

Prisutvecklingen:

Exportutvecklingen:

Lammkött

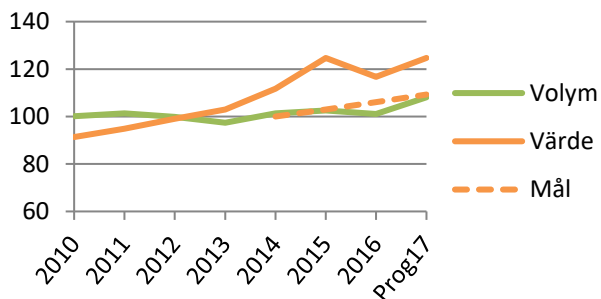
Osäker prognos indikerar ökat värde 2017

2016 bryts en lång trend med ökande produktionsvärde. Risken finns att nedgången fortsätter 2017 även om prognosen just nu pekar upp. Orsaken är att priset inte har stigit i takt med inflationen. Under 2016 handlade det om en real nedgång med 9 procent. Under första kvartalet 2017 fortsatte nedgången genom att priset låg 4 procent lägre än samma tid 2016 men under andra kvartalet har läget förbättrats.

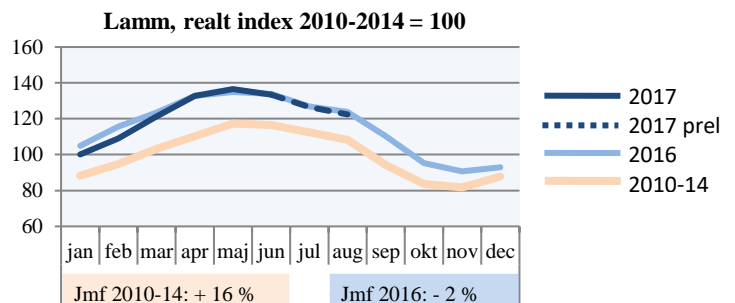
Volym har varierat lite år från år. Under 2014 och 2015 var det viss ökning men under 2016 vände det nedåt igen. Under första kvartalet 2017 ökade volymen 4 procent och ökningen har fortsatt andra kvartalet. Håller detta i sig kan det bli en märkbar volymökning 2017 vilket då skapar real tillväxt.

Sammantaget är prognosen för 2017 att det reala produktionsvärdet ökar med 7 procent. Det hamnar då 24 procent högre än för basåren 2010-2014 vilket är långt över det generella målet.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

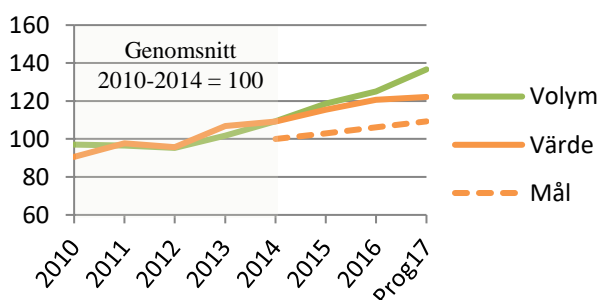
Kyckling

Ökad volym men osäkerhet kring priset

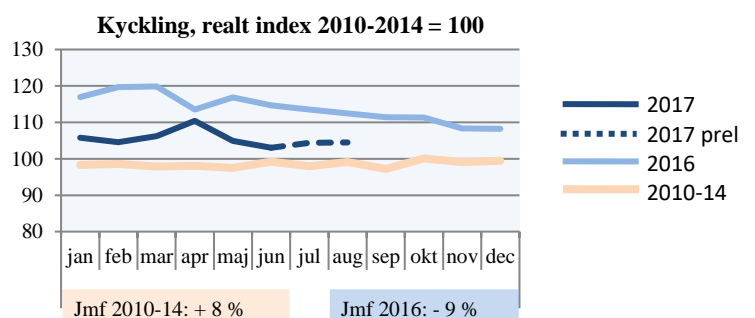
Tillgången på data om kycklingproduktionen är mycket begränsad. Eftersom det saknas uppgifter om priset i den officiella statistiken används ett pris från Hushållningssällskapens produktionsgrenskalkyler på årsbasis medan de löpande förändringarna månad för månad hämtas från prisutvecklingen för partipriset som rapporteras in till EU. Det avser kyckling (65%) och räknas om till producentpris.

Under andra kvartalet 2017 var volymen 2 procent över motsvarande period året före. Eftersom volymen ökat under lång tid blir prognosen att volymen för hela 2016 kan öka 9 procent och då hamna 37 procent över genomsnittet för basåren 2010-2014. Priset har däremot gått ner vilket innebär att ökningen av det reala produktionsvärdet dämpas. Prognosen är ändå att värdet kan stiga 1 procent och hamna 22 procent över basåren. Detta är långt över det generella målet med 9 procent för tre år.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

Ägg

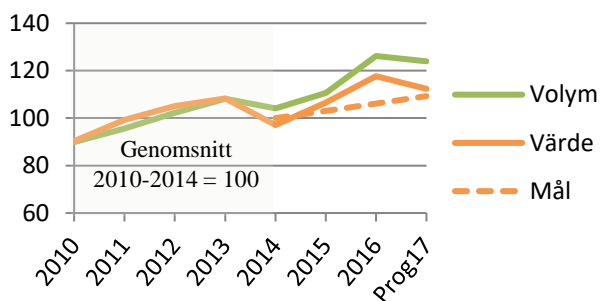
Minskad invägning och lägre pris

Den höga invägningen under första kvartalet verkar till stor del bero på förskjutningar av statistiken vid månadsskiftet mars/april. Under andra kvartalet var invägningen 7 procent lägre än för samma tid året före. Räknat på första halvåret innebär det att invägningen har minskat med 4 procent.

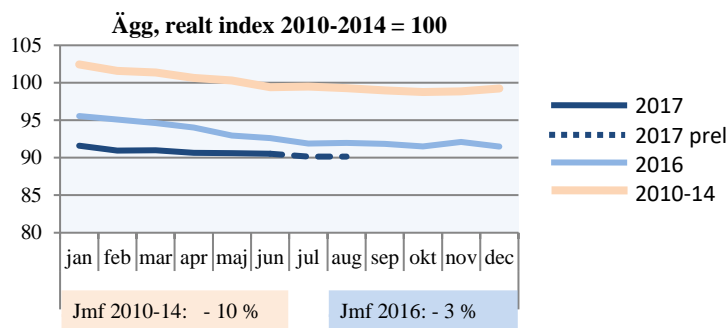
Priset har också fortsatt sjunka. Efter justering för inflationen handlade det om en nedgång med 1 procent under andra kvartalet 2017, detta jämfört med samma tid året innan. Räknat för hela första halvåret blev därmed priset 3 procent lägre än 2016 och 10 procent lägre än under basåren 2010-2014.

Sammantaget är prognosen att det reala produktionsvärdet sjunker 4 procent under 2017. Det hamnar ändå 12 procent högre än för basåren 2010-2014 vilket är över det generella målet på 9 procent för tre år. Priset som används är ett viktat genomsnitt för priset för ägg från frigående höns och från höns i inredd bur. Mervärdet för produktionen av ekologiska ägg ligger separat. Endast invägd volym beaktas.

Värde (realt) och volym, index:

Prisutvecklingen:

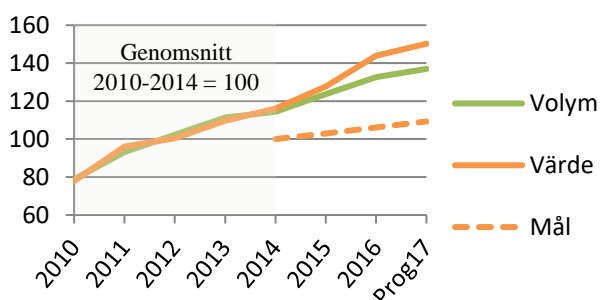

Ekologiskt

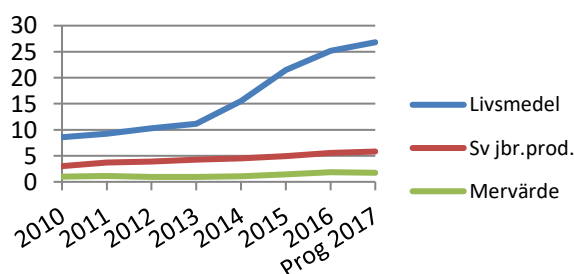
Tillväxten på konsumentmarknaden dämpas av brist på råvara

Efterfrågan på ekologiska produkter tycks stå sig även 2017. Ekoweb har dock justerat ner sin prognos för 2017 eftersom tillväxten hämmas av att det inte finns tillräckligt med ekologiska jordbruksråvaror. Nu är deras prognos att försäljningen kommer upp strax över 27 miljarder 2017. Det är en ökning med 8 procent mot 2016. I jordbruksledet visar ny statistik att den ekologiska animalieproduktionen var större 2016 än tidigare beräknat. Värdet av den ekologiska produktionen 2016 är nu beräknad till 5,6 miljarder, en real ökning med 44 procent sedan basåren 2010-2014. Av detta är 1,9 miljarder mervärde. Prognosen för 2017 är mycket osäker men den tyder på att volymen ekologiska produkter ökar och att värdet av dessa ökar. Mervärdet beräknas dock minska eftersom priserna för de ekologiska produkterna har inte stigit lika mycket som för andra produkter. Detta är lite märkligt i ett läge där det är stor brist på ekologiska råvaror.

Värde (realt) och volym, index:

Marknaden för ekologiska produkter i olika led (miljarder kr)

Produktionsvärdets utveckling:

	Genomsnitt för basåren 2010-14			År 2016			Realt jfr med 2010-14	År 2017 Prognos			Realt jfr med 2010-14
	Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr	Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr		Mängd milj kg	Pris kr/kg	Värde milj kr	
Spannmål	4 955	1,49	7 382	5 467	1,21	6 608	-12%	5 746	1,19	6 839	-10,0%
Trädgård			6 325			7 135	11%			6 919	6,3%
Vallfoder	4 084	1,29	5 269	4 000	1,35	5 400	1%	3 922	1,35	5 295	-2,3%
Öv veget.			2 118			1 964	-9%			2 222	1,9%
Mjök	2 874	3,45	9 929	2 862	2,90	8 293	-18%	2 767	3,63	10 035	-1,8%
Nötkött	132	30,62	4 033	131	42,66	5 600	37%	132	42,89	5 662	36,4%
Griskött	245	14,95	3 656	233	17,22	4 008	8%	237	17,11	4 047	7,6%
Fjäderfä	115	9,44	1 089	144	9,25	1 336	21%	158	8,68	1 369	22,1%
Får, getter	4,1	39,15	159	4	45,90	188	17%	4	46,42	204	24,6%
Ägg	96	12,83	1 228	121	12,16	1 467	18%	119	11,97	1 419	12,3%
Ekologiskt			1 015			1 866	81%			1 786	71,0%
Småskaligt			667			747	10%			767	11,8%
TOTALT			42 869			44 612	2%			46 562	5,6%

Volymutvecklingen:

	Kvartal 2 2017 (1000 ton)	Ändr. jämfört med kvartal 2 2016	Prognos för 2017 (1000 ton)	Utfall 2016 (1000 ton)	Förändring enligt prognos
Spannmål			5 746	5 467	5%
Potatis			850	861	-1%
Mjök	724	-3%	2 767	2 862	-3%
Nötkött	31	-2%	132	131	1%
Griskött	59	1%	237	233	2%
Kyckling	37	2%	158	144	9%
Lammkött	1	19%	4,4	4,1	7%
Ägg	28	-7%	119	121	-2%

Real prisutveckling:

Produkt	Kvartal 2 2017			Produktions- medel	Kvartal 2 2017		
	Kv2-17/ Kv1-17	Hittills17/ motsv16	Hittills jfr 2010-14		Kv2-17/ Kv1-17	Hittills17/ motsv16	Hittills jfr 2010-14
Spannmål	-3%	9%	-16%	Utsäde	-1%	-4%	-5%
Industrigrödor	0%	9%	1%	Energi	-4%	8%	-6%
Frukt/grönsak.	0%	-1%	-1%	Gödning	-3%	-6%	-9%
Potatis	2%	-17%	-2%	Växtskydd	3%	1%	12%
Blom./plantsk.	-1%	0%	0%	Veterinär	1%	-1%	9%
Nötkreatur	-1%	0%	36%	Djurfoder	0%	0%	-2%
Gris	0%	-2%	14%	Uh utrustning	-1%	0%	4%
Får och getter	22%	-2%	16%	Uh byggnader	1%	0%	4%
Fjäderfä	1%	-9%	8%	Övr löpande	0%	1%	4%
Mjök	-4%	23%	1%	Maskiner	-1%	1%	8%
Ägg	-1%	-3%	-10%	Byggnader	0%	0%	3%
TOTALT	-2%	5%	3%	Totalt	-1%	0%	1%

Exportutvecklingen:

Värde i primärledet

	Kvartal 2 2017 (milj kr)	Ändr. jämfört med kvartal 2 2016	Real ändring hittills under 2017	Real ändring hittills jämfört med 2010-14
Spannmål och varor därav	579	-29%	-24%	21%
Frukt och köksväxter	70	2%	6%	37%
Oljefrön, oljor och fetter	8	-60%	-26%	-1%
Mjök, mejeriprod. & ägg	454	15%	13%	2%
Djur, kött och köttvaror	161	20%	8%	19%
Öv. livsmedelsprodukter	94	6%	1%	2%
Total	1367	-10%	-7%	12%